

Natuurtoets van perceel Voortweg 19 Uden

Ecologisch Adviesbureau Ettema

20 oktober 2023

Ecologisch Adviesbureau Ettema

IBAN NL09 TRIO 0391114352

Email nico.ettema@gmail.com

Ob-nr.: 078870811B01;

Telefoon 0620814559;

KvK 58680357; btw-id:

NL001279286B11

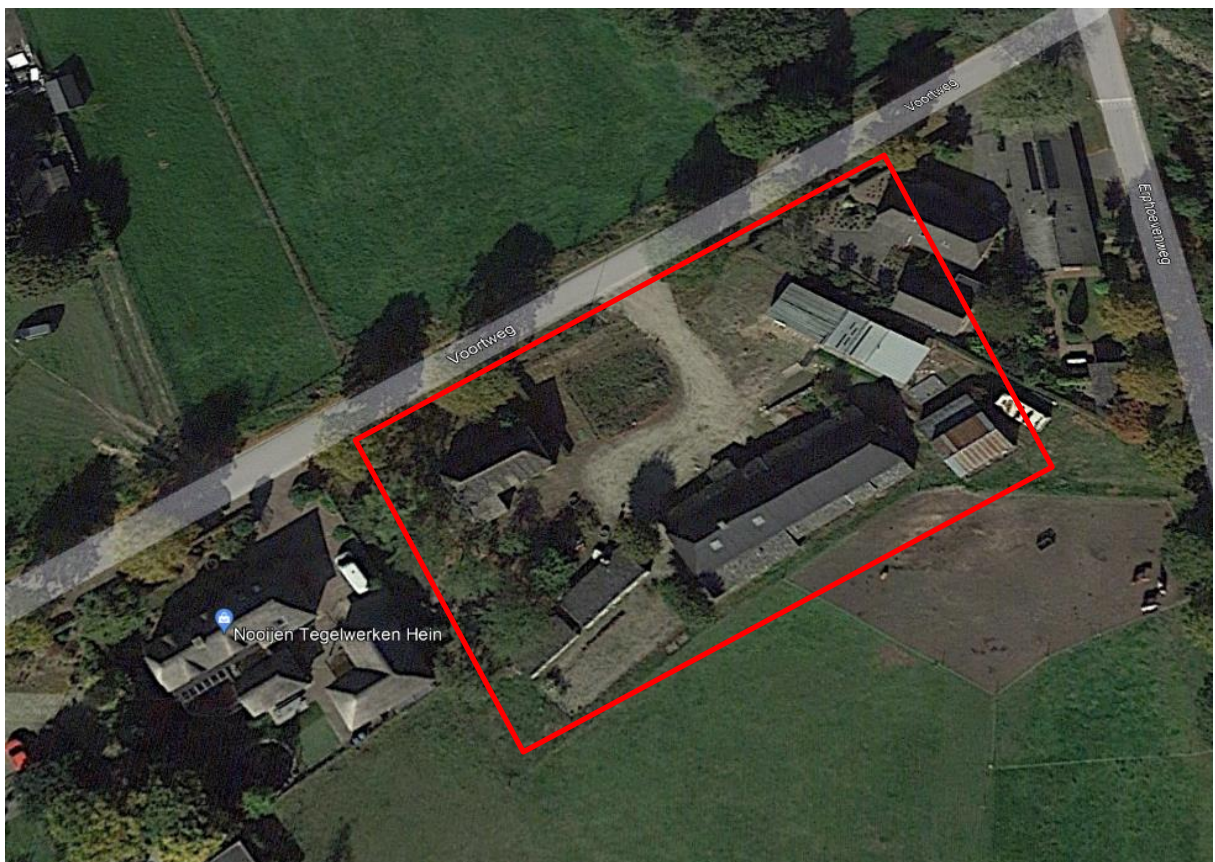
Inhoudsopgave

1	Ligging van perceel Voortweg 19.....	4
2	Aanleiding van de natuurtoets	5
3	Beschrijving opstallen.....	6
4	Methode van onderzoek.....	11
5	Resultaten.....	12
5.1	Onderzoek naar vleermuizen	12
5.2	Vogels	14
5.3	Steenmarter, egel en muizen.....	14
5.4	Amfibieën en reptielen	14
5.5	Insecten	15
5.6	Flora.....	15
6	Conclusie:.....	16

Ligging van het plangebied

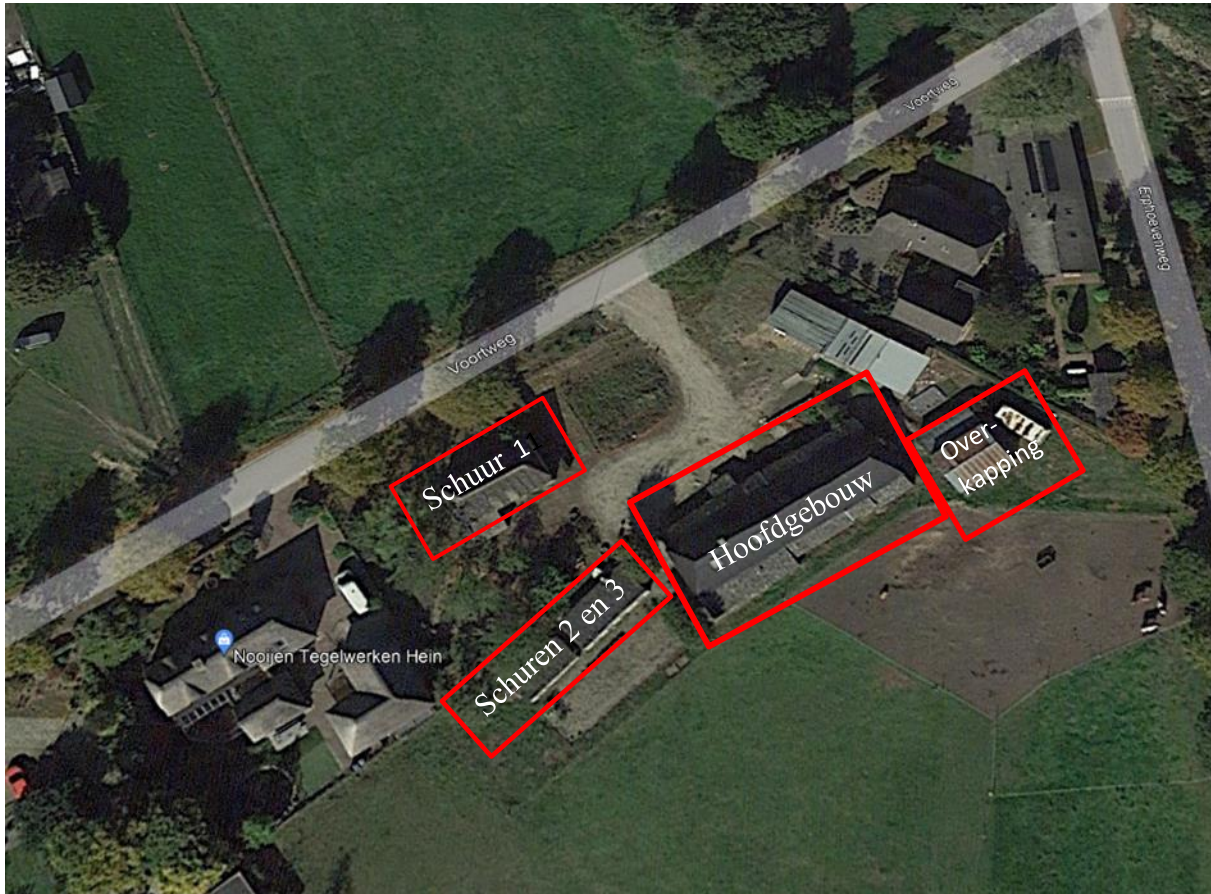
Omvang van het plangebied

2 Aanleiding van de natuurtoets

Voor het verbouwen van de monumentale boerderij met drie schuren en een overkapping op perceel Voortweg 19 is een natuurtoets uitgevoerd om te onderzoeken of er beschermde flora of fauna in en om het pand en de schuren aanwezig is. Hierbij is ook het te slopen bijgebouw, bestaande uit een overkapping met zinken golfplaten onderzocht.

De natuurtoets is door N. Ettema uitgevoerd op 1 en 2 mei, 13 juni en 13 oktober 2023.

Perceel Voortweg 19 in Uden hoofdgebouw met 3 schuren en overkapping

3 Beschrijving opstallen

Het **hoofdgebouw** is gebouwd met halfsteens muren zonder isolatie; het dak heeft geen dakbeschot. Het originele rieten dakdeel is bedekt met kunststofplaat met dakpanmotief. Aan de voorzijde en achterzijde van het hoofdgebouw zitten acht luiken.

De **drie schuren** zijn opgetrokken met halfsteensmuren zonder isolatie. Het dak van schuur 1 bestaat uit asbest golfplaten zonder dakbeschot. De schuren 2 en 3 hebben dakpannen zonder dakbeschot.

De **overkapping** is een open constructie bestaande uit houten palen en balken, die bekleed is met ijzeren golfplaten. De hele overkapping is enkelwandig zonder holten, waarin vleermuizen kunnen slapen of mussen kunnen nestelen.

Dak boven woongedeelte

Dak boven stalgedeelte

Schuur 1 met asbestdak

Dak van schuur 1 met asbestgolfplaten

Schuren 2 en 3 met dakpannen en kleine hoogstam boomgaard

Schuur 3 met dakpannen

Binnenkant van schuur 3 met dak van dakpannen

Voorkant van de overkapping

Zijkant van de overkapping

Binnenkant van het lage deel

Binnenkant van het hoge deel

De natuurtoets is uitgevoerd door onderzoek aan de gebouwen en het erf met batdetector (Pettersson D 100), camera, verrekijker en sterke zaklamp.

De flora is geïnventariseerd en ingevoerd in Waarneming.nl. Zie bijlage.

Het gebouw is geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes, die geschikt zijn als slaapplaats voor vleermuizen.

Er is gezocht naar nestplaatsen van mussen en zwaluwen; er is gezocht naar sporen van zoogdieren zoals holletjes in de grond, keuteltjes van vleermuis, knaagdieren en droppings van steenmarter en egel. Er is gekeken naar bladhopen, waar egels graag onder slapen.

Er is geen water op of in de nabijheid van het perceel.

5.1 Onderzoek naar vleermuizen

Bij het onderzoek is uitgegaan van het *vleermuisprotocol voor gebouwen*; alle ruimten waren geheel te onderzoeken:

5. Gebouwen

Zijn er gebouwen aanwezig?

- a. Biedt het gebouw of bieden de gebouwen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)? (bouwtekening ter inzage vragen). Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.
- b. Zijn er sporen van aanwezigheid, poepvlekken, keutels, vraatresten, bruinverkleuring langs de rand van invliegopeningen en dergelijke? Nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen.
- c. Mogelijk foerageergebied? ^[11]_{SEP} Nader onderzoek naar foeragerende vleermuizen.
- d. Zijn er lange, mogelijk in het duister liggende, muren aanwezig? Nader onderzoek naar gebiedsfuncties vlieg- en/of migratieroutes.
- e. bij hoogbouw is een aandachtspunt voor paarverblijfplaatsen voor tweekleurige vleermuis

Ad a

Hoofdgebouw en de 3 schuren.

Er zijn geen spouwmuren in hoofdgebouw en de 3 schuren aanwezig; de boerderij en de schuren dateren van voor 1900. Er is geen dakbeschot aanwezig. De luiken zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van vleermuizen of sporen van vleermuizen in de vorm van keuteltjes. Om de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen in het hoofdgebouw te onderzoeken, zijn met kijker en sterke zaklamp de binnenzijde van beide daken boven woongedeelte en stalgedeelte onderzocht. Ook in de drie stallen is op dezelfde manier gezocht naar vleermuizen en sporen van vleermuizen zonder resultaat. De temperatuur in hoofdgebouw en de drie schuren vertoont door het ontbreken van isolatie en spouwmuren en door een enkelvoudige dakbedekking grote schommelingen zowel in de winter als in de zomer, zodat de binnenruimtes voor winter-, kraam- en zomerverblijfplaatsen minder geschikt zijn. Er zijn geen vleermuizen in de gebouwen aangetroffen.

Toen de boerderij bewoond werd, was er slechts verwarming in de kleine woonkamer.

Overkapping

In de overkapping zijn geen holle kruipruimtes aanwezig, waarin vleermuizen kunnen verblijven; de constructie is geheel enkelwandig.

Het bouwwerk is niet geschikt voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijf.

In de omgeving zijn meer geschikte boerderijen en bomen aanwezig. De temperatuurschommelingen onder ijzeren golfplaten lenen zich niet voor verblijf van vleermuizen.

Ab b.

Er is uitvoerig gezocht naar de onder b vernoemde verschijnselen. Hierbij zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen.

Ad c.

Omdat de boerderij al jaren slechts een woonfunctie had en er geen dieren gehouden zijn, worden er geen insecten aangetrokken door mestgeur.

De kleine hoogstamboomgaard blijft gehandhaafd en kan blijven functioneren als mogelijk foerageergebied.

Ad d.

Er is een lage (160 cm) lange gevel, die niet ligt in een lijnvormige structuur. Langs de Voortweg en de Erphoevenweg staan laanbomen, die wel kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Ad e. Er is geen hoogbouw.

Onderzoek met batdetector

Op dinsdag 2 mei is er vanaf een half uur voor zonsondergang (20.30 uur) tot twee uur na zonsondergang (23.00 uur) met een batdetector rondom de gebouwen gemonitord. De temperatuur was 12 °C bij een heldere hemel. Er zijn geen vleermuizen rondom de gebouwen gedetecteerd. Er zijn geen in- en uitvliegopeningen aangetroffen. Voor de aanwezigheid van kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen zouden toch in de schemering en avond tenminste vleermuisactiviteiten op het erf moeten worden waargenomen.

Grootoorvleermuis

Er is ook gekeken naar grootoorvleermuizen. Het zomerverblijf van de grootoorvleermuis bevindt zich in boomholten, maar ook zolders, en bij uitzondering vogelhuisjes en vleermuiskasten, worden gebruikt. Soms worden ze ook in grotten aangetroffen. De winterslaap brengt de grootoorvleermuis waarschijnlijk vooral door in geïsoleerde boomholten, maar in kleine aantallen kan je hem ook vinden in gebouwen, grotten, bunkers en mijntunnels, zolang de temperatuur niet al te ver onder het vriespunt zakt. Vaak gebruiken grootoorvleermuizen het gehele jaar door dezelfde verblijfplaats.

(Bron: Wikipedia)

De grootoorvleermuis maakt zachte ultrasone geluiden en kan alleen op zeer korte afstand met de batdetector worden waargenomen. Daarom is extra aandacht besteed aan de binnenruimtes.

Er zijn geen grootoorvleermuizen aangetroffen.

Ondergetekende heeft een vleermuiscursus gevolgd bij de Zoogdierenvereniging en heeft in de Maashorst meegewerkt aan een monitoringprogramma voor vleermuizen.

5.2 Vogels

Op 1 mei is er gekeken naar territorium-, nestel-, paar- en foerageergedrag van vogels. Er zijn geen gedragingen van vogels rond de gebouwen op het erf vastgesteld. Er is gezocht naar nestplaatsen van mussen of andere broedvogels. Er zijn geen vogelnesten in het hoofdgebouw en de drie schuren aangetroffen. Op het erf waren ook geen tjilpende mussen aanwezig. Er worden al jaren geen dieren meer gehouden, zodat er geen voer en vliegen in en rondom de gebouwen aanwezig zijn. Het erf grenst aan verdroogde weiden. Behalve de kleine hoogstambogaard is er slechts een struik tegen het hoofdgebouw. Ook deze is gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten.

Op dinsdag 23 mei en dinsdag 13 juni zijn de gebouwen en het erf nogmaals gecontroleerd op nestplaatsen. Deze zijn niet aangetroffen. Er zijn ook hierbij geen vogels op het erf waargenomen; dus ook geen foerageer- en ander gedrag geconstateerd.

5.3 Steenmarter, egel en muizen

Omdat de steenmarter zich rondom boerderijen en schuren graag ophoudt op zoek naar muizen, ratten en vogels, is ook gekeken naar sporen van de steenmarter in de vorm van droppings in de gebouwen en rondom het erf. Deze zijn niet aangetroffen. Er zijn ook geen resten van muizen of andere prooidieren zoals vogels gevonden. Er is gekeken naar bladhopen onder de struik naast de boerderij als slaapplek van de egel. Deze zijn niet aangetroffen evenals droppings van de egel.

Beide dieren zijn uitstekende muizenjagers evenals zwerfkatten. Sporen van muizen in de vorm van holletjes zijn op het erf en in de gebouwen niet gevonden.

5.4 Amfibieën en reptielen

Op en om het erf is geen open water in de vorm van een poel aanwezig. Ook in de nabije omgeving zijn geen poelen aanwezig. Het erf en de omgeving is kurk droog. Voortplantingsbiotoop en landbiotoop voor amfibieën ontbreekt volledig. Het meest nabije leefgebied van de levendbarende hagedis is de heide van Slabroek. In agrarisch gebied worden in de Maashorst geen hagedissen gevonden.

5.5 Insecten

Alleen in de moestuin en de kruidenakker bezoeken bijtjes en vliegen de bloemen. In de gebouwen zijn geen insecten waargenomen; dus ook geen wespennesten. In de zandige droge bodem onder overkapping hebben de larven van mierenleeuwen talloze vangtrechtertjes gegraven om kruipende insecten als mieren te vangen. De mierenleeuwen zijn niet beschermd.

5.6 Flora

Op het erf en rondom de overkapping groeien een aantal algemene grassen en kruiden.

Er is een kleine moestuin naast schuur 2 en 3; daarin staan slechts groenten en 1-jarige grassen en kruiden. Op het erf naast de oprit is een deel losgemaakt en ingezaaid met wilde kruiden zoals korenbloem, klaproos etc. door de droogte is de opkomst matig (akkerkruiden). Er staat geen beschermd wilde flora op het erf. Op de dakrand staat een pol van huislook of donderblad (*Sempervivum tectorum*). Deze is niet inheems en wordt beschouwd als tuinplant.

Zie bijlage.

Trechters van mierenleeuwlarven

Vegetatie rondom de overkapping

Er zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen gevonden zijn; er zijn geen nesten van vogels en sporen van de steenmarter en egel aangetroffen en er is ook geen beschermde flora aanwezig op het erf. Er hoeven er geen mitigerende maatregelen worden toegepast. Er hoeft op grond van de wet Natuurbescherming ook geen quick scan uitgevoerd te worden. Uit dit onderzoek blijkt, dat er aan alle voorwaarden wordt voldaan en dat er geen ontheffingsaanvraag ingediend hoeft te worden.

Meldplicht

Wanneer er ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd onder de Gedragscode van de Koninklijke Vereniging Stadswerk, dan is de gemeente verplicht dit te melden bij de provincie waarin het werk wordt uitgevoerd. Deze verplichting staat in de gedragscode.

Drs. N. Ettema
20-10-2023

Schapenzuring - <i>Rumex acetosella</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Smalle weegbree - <i>Plantago lanceolata</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Gewoon biggenkruid - <i>Hypochaeris radicata</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Veldzuring - <i>Rumex acetosa</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Vogelmuur - <i>Stellaria media</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Ruwe berk - <i>Betula pendula</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Zoete kers - <i>Prunus avium</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Gestreepte witbol - <i>Holcus lanatus</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Gewoon struisgras - <i>Agrostis capillaris</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)
Kropaar - <i>Dactylis glomerata</i>	1	Maashorst - Hengstheuvel (Noord-Brabant)